

POPULĀRA PERSONA AR NORMĀLIEM RĀDĪTĀJIEM

– Kad pirms pieciem gadiem publicēju tavu interviju, man zvanīja tavi sašutušie kolēģi un teica – ja tu raksti par Puriņu, tad lai viņš arī tevī ārstē!

– Kas zvanīja?

– To es neteikšu.

– Pārāk daudz to zvanītāju nevarētu būt. Mana opozīcija. Es domāju, ka šajos laikos ir tā – kuram iet sūdzīgi, tas sāk citus knābt. Pamātā tur ir tikai tas, nekas cits. Profesionāla skaudība, paša nevarība. Godīgi sakot, neauzdzinātība.

– Drūma konkurence ārstu vidē?

– Skaidrs, un zem tā ir ne vien emocionālais stāvoklis, bet arī finansiālais. Ja cilvēks jūt, ka nav naudas, viņš zaudē saprātu un gānās. Viņš ir gatavs uz nez ko, nesaprotot, ka ar spēku viņš nevar to naudu iegriezt savā kabatā.

Kad mani aprunā, es neuzstājos pretī. Man šausmīgi gribas, taču Ābrams Kleckins man teicis: "Nekomentē!"

– Zelta padoms.

– Nenovērtējams. Kad *Diena* ņēma mani priekšā, man piezvanīja simtiem aizstāvju, viņi rakstīja uz visādām ministrijām un redakcijām, kolektīvi un individuāli. Es pats nezināju, ka tauta mani tā aizstāvēs. "Manas bēres būs ļoti apmeklētas," – kas to teica? Tā tiešām bija forša sajūta. Jo vispār tā dzīve taču ir baigi īsa un jāpaspēj tik daudz, vai ne?

– Kādi īstenībā ir tavas privātklīnikas statistiskie rādītāji?

– Rādītāji ir normāli. Tagad visi runā par Eiropas Savienību. Man ir rādītāji, ar kuriem Eiropā nav jākaunas. Tie nav unikāli, bet nav slikti. Stabili, profesionāli rādītāji. Mums ir simtprocentīgi pašiem sava statistika. Katrs slimnieks, ejot mājās, izpilda atsauksmju lapu savā dzimtajā valodā: "Ārstēšanās rezultātus vērtēju – teicami, labi, apmierinoši, vāji. Atvilkt. Paraksts." Es uzskatu, ka tas ir objektīvi.

Es vienkārši medicīnā daru to pašu, ko pasaulē dara normāli veči. Manā klīnikā ir operējuši un paši operējušies viedri, amerikāņi, norvēģi, vācieši... Ja viņi teica, ka te var operēt, tad...

– Vai tieša, ka tu esot bijis pieteicies medicīniski nodrošināt prezidenta Klintona vizīti Latvijā? Sakarā ar to, ka tu Amerikā bijis asistents viceprezidenta X ārstam.

– Nē. Nebija man ar Clintonu nekādu darīšanu. Blefs. Pilnīgs blefs.

– Bet kāpēc par to runāja?

– Daudz ko par mani runā. Man vajadzētu desmit dzīves, lai es izdarītu visu, ko par mani runā. Par visām populārām personām runā. Bet kur tie runātāji tagad ir? Un kur es esmu? Čāļus skaita rudenī!

PRIVĀTKLĪNIKA IR KĀ JAGUĀRS

– Precizēsim tavu statusu.

– Medicīnas zinātņu doktors. 44 gadi, precējies, trīs dēli. Visu mūžu bezpartijisks, nesastāvu nekādos politiskos projektos – arī sli-

mokasu ne. Kredītaistību nav. No valsts nesmu ņēmis nevienu santīmu. Viss, kas man pieder, ir privāts. Ko tu vēl gribi?

– Vai Hipokrāta zvērests neliedz nodarboties ar medicīnu kā ar komerciju?

– Vai tēvreizē liedz nodarboties ar komerciju? Tas ir tieši tāpat.

– Varbūt tu kādreiz esi bijis šeftmanis?

– Nē. Lielākais, ko esmu darijis, – audzējis tulpes. Tas, starp citu, mani saveda kopā ar lieliem vīriem. Gan labiem, gan sliktiem.

Man dzīvē ir bijis periods, kad man trūka naudas. Un tas periods nemaz nebija tik īss. Pēc tēva nāves baigi trūka naudas. Baigi. Tajā laikā es iemācījos racionāli saimniekot. Tas bija viens. Otrs bija Kijevs periods, kad man laimējās būt kopā ar riktīgiem profesionāliem un kārtīgiem vīriem, kas man dzīvē iemācīja vērtīgas lietas. Netrusīt. Nemelot. Nebūt konformistam medicīnā. Četrus gadus es katru nedēļu braukāju no Rīgas uz Kijevu, jo Rīgā bija jāpelna maize, bet Kijevā jātaisa lielā ziņātne par smadzeņu audzējumiem.

Nu, un trešais ir Bostona, kur es praktizēju Hāvarda universitātes *Massachusetts General Hospital*. Otrpus Čarļa upei bija *Harvard Business School*, es gāju tur brīvos brīžos un klausījies biznesa lekcijas, cik vien spēju. Tur maisījās tieši tādi cilvēki, kādi darbojas seriālā *Čikāgas cerība*. Es biju ar viņiem pazīstams. Viņus interesēja, kas Latvijā notiek medicīnā, un, kad es stāstīju, viņi teica: "Garām, garām, tas ir garām!" Faktiski ideja, ka man jādibina privātklīnika, bija viņu ideja, un, godīgi sakot, tur diezgan daudz bija arī viņu naudas, kura man vienkārši tika dāsni iedota. Aparatūras veidā. Instrumentu veidā. Apmācības veidā. Grāmatu veidā. Kontakta veidā. Lidmašīnu biļešu veidā.

– Ko viņi gribēja no tevis par to pretī?

– Viņi man teica: "Juri, tu atdari kādam tāpat." Un es to tagad arī daru nesavtīgi. Es esmu par savu naudu sūtījis cilvēkus gan uz Ameriku, gan Eiropu, esmu pircis viņiem instrumentus, mācījis gan ārstus, gan māsas.

Tā ka divreiz mūžā esmu saņēmis grandiozu palīdzību. Vispirms Kijevā, kur mani izmitināja kā pulka dēlu, pabaroja, ļāva operēt un iemācīja visas gudrības. Un otrreiz Amerikā, kur mani, puiku no sociālisma, sauca klāt, ļāva operēt, ievēda sabiedrībā, deva naudu, drēbes un veda pa valsti. Nu kā to var aizmirst?

– Privātklīnika – tas ir ļoti labs bizness?

– Tas ir ļoti solids bizness. Tas ir, it kā tev piederētu *Jaguārs* ar visiem stajļiem. Privātklīnika parasti ir paaudžu uzņēmums, kuru kādai paaudzei, teiksim, pēc kara, izdodas atvērt un pēc tam citām paaudzēm noturēt un attīstīt. Man fantastiski paveicās, es izmantoju revolucionāro situāciju, turklāt ne tik daudz ar prātu, kā ar intuīciju. Es atvēru privātklīniku istajā ložā pēc pieprasījuma. Manā vecumā privātklīnikas šefs parasti ir tikai tad, ja viņa vectēvs ir šīs klīnikas dibinātājs.

Tā ka nav jau vērts vairs mani skaust. Jo nu ir par vēlu. Ložas aizņemtas, opera iet valā!

– Tomēr Latvijā nav daudz privātklīniku?

– Jā, nav daudz, jo privātklīnika var būt tikai ļoti populāram ārstam. Vai vispopulārākajam. Pretējā gadījumā pie tevis nenāks. Pie tevis nenāks, nebūs naudas. Nebūs naudas,

tu bankrotēsi. Elementāri, vai ne? Latvija ir maza zeme, un ārstam sevišķi jābalstās uz tautas atzinību. Spoži pagoni un skaļi saukļi nelidzēs!

Privātklīnika – tie ir ļoti solidi ienākumi un tas ir ļoti prestižs bizness. Man patika, kaut kur lasīju par aptauju – ko sievietes vēlētos par vīru? Nosauc biznesmeņus, bankiešus, bet dažas dāmas atbildēja, ka ļoti solidi kungi ir privātklīniku vadītāji!

MAN NAV JĀDOD KUKUĻI

– Paskaidro, lūdzu. Tavi klienti ir nodokļu maksātāji. Viņi maksā nodokļus, un viņi maksā arī tev.

– Jā. Un es atkal maksāju nodokļus. Un viņi no manis dabū kviti un iet uz sociālo nodrošināšanu, iet pie pagastveča, iet pie sponsora un dabū nodokļu naudu atpakaļ. Tas ir modelis, kā strādā visā pasaulē.

Slimniekiem man nav jādod kukuļi. Pie manis viss ir oficiāli. Ir tikai viena neērtība: pirms iestāšanās manā klīnikā ir jāapdrošinās *Pareksa apdrošināšanā*. Jā, tas ir diktāts, bet es kā privātklīnikas īpašnieks taču varu vismaz vienu savu noteikumu izvirzīt? Es pats esmu civiltiesiski apdrošināts, klīnika ir apdrošināta un mani slimnieki ir apdrošināti pret jebkādu negadījumu. Arī tas ir Rietumu standarts.

Toties pie manis nevajag nosūtījumus, nezin kādus papīrus, atļaujas un tā tālāk.

– Bet ko vajag?

– Neko. Gribēt atmākt. Vai gribēt tikt atvestam. Naudu mums var maksāt ar pārskaitījumu, ar kredītkarti, skaidrā, no kādas valsts, no kāda sponsora, no sava konta pie darba devēja, pie slimokases...

– Dolāros...

– Šeķelos. Man ir pilnīgi vienalga, kā cilvēks risina samaksu. Kad tu ej tirgū gurķi pīrkt, pārdevējs to gurķi tev iedod tikai pēc tam, kad tu viņam samaksā. Mēs esam iejūtīgāki, pie mums var maksāt arī pēc tam, kad gurķis jau apēsts.

Vistuvākajā laikā par visiem apmaksas jautājumiem manā klīnikā rūpēsies *Pareksa banka*. Tā būs pirmā normālā slimnieku kredīvēšana pēc kara Latvijā. Mēs ar Valēriju Karginu uz to gājām piecus gadus. Kad šī sistēma sāks darboties, es ar to ļoti lepošos.

Nelaime var notikt, kad cilvēkam nav santīma kabatā. Tad nāks palīgā *Pareksa banka* – momentā segs visus ārstēšanas izdevumus manā klīnikā un cilvēks stāsies kredītattiecībā ar *Pareksa banku* uz ļoti zemiem procentiem.

Tas dos iespēju ārkārtīgi daudziem, sevišķi lauciniekiem, pie manis ārstēties. Jo viņiem raža būs rudenī, bet mugura sāp tagad.

– Tādā veidā tu cīnies, lai aizņemtu lielāku tirgus daļu un nopelnītu vairāk naudas.

– Mani mērķi šajā ziņā ir visplašākie un uzdevumi viscēlākie. Ko tu smeijies? Jo lielāku tirgus daļu es iekarošu, jo vairāk naudas es varēšu ieguldīt savu pakalpojumu kvalitātē, un galu galā slīmais cilvēks saņems to atpakaļ.

– Bet ja nu tev ienāks prātā naudu ieguldīt kaut kur citur?

– Nē. Nē! Es gan zinu vienu asinsvadu ķirurģu Čikāgā, kura nauda ir ieguldīta alus restorānā. Un tā esot ienesīgāka nekā asinsvadu ķirurģijā ieguldītā!

Juris Puriņš: Atkāpieties!

Elita VEIDEMANE, tālrunis: 67886804

Kas notiek Latvijas medicīnā? Kas notiek Latvijā? Un kam vajadzētu notikt? Šie jautājumi patlaban ir ārkārtīgi aktuāli, un uz tiem mēģina rast atbildes arī Juris Puriņš, neiroķirurgs ar 30 gadu praksi, medicīnas doktors, Neiroķirurģijas privātklīnikas vadītājs.

– Zinu, ka jūs nākat no medikāņu ģimenes.

– Jā, mani vecāki Ilmārs un Biruta Puriņi bija ārsti, mana māsa Guna ir ārste, strādā Berlīnē. Mēs arī šodien esam liela medicāņu ģimene. 1979. gadā atvēra jauno slimnīcu *Galilejers* – brīnišķīgu tiem laikiem. Toreiz mācījās, strādāju *Galilejerā*, bet mana neiroķirurģijas prakse bija Kijevā, kur man piedāvāja rakstīt disertāciju, aizstāvēt to, kā arī – vadīt klīniku. Biju vēl ļoti jauns. Viss būtu labi, taču es nespēju pamest Rīgu. 1992. gadā sāku veidot Neiroķirurģijas privātklīniku. Devīņdesmito gadu sākums Latvijā tiešām bija traģisks: trūka sterilizācijas materiālu, cimdņu, pārklāju, diegu, instrumentu...

– Kā tīkāt galā?

– Nu, kara ārsti taču arī ir strādājuši! Šobrīd nav nekā-

līdzekļu izšķērdēšana – tā ir valsts nolaupīšana, precīzāk – medicīnas nolaupīšana. Ja pār kādu uzņēmumu vai struktūru krīt šaubu ēna, nekavējoties ir jānomaina visi spīces darboņi. Un neviens stāstīt, ka viņi ir neaizvērtāmi – tas ir tikai mīts, jo slimnīcās ir cilvēki, kas tūdaļ pat var aizstāt esošos vadītājus. Visa valsts, tostarp arī medicīniskā aprūpe, trūkst

pa vīlēm, jo tomēr kājā nēgo-dīgums un amorāla uzvedība. Tagad ir dāzres mēra laika – daudzi pie finansālas vadības rulljiem esošie grābji, cik var, kamēr pācējie teju vai mirst badā. Daudzi medicīnas *frēvi* braukā pa ārziemem ar farmācijas firmu finansējumu, tādējādi tās lobējot. Viena lieta ir tad, ja es, zāju lieltirgotājs, jūms apmaksāju braucienu ar kuģi pa Senu un vakarinas, bet nav tam ci-

